AMAÇ: Hastanemizin bazal hastane enfeksiyonu hızlarının ve zaman içinde meydana gelen değişikliklerin saptanması, enfeksiyon hızlarındaki anlamlı artışların fark edilmesi, kontrol önlemlerinin alınması ve bu önlemlerin etkinliğinin araştırılması için yürütülmesi gereken sürveyans programının yöntemini belirlemektir.

SORUMLULAR: Enfeksiyon kontrol komitesi üyeleri.

TANIMLAR:

SÜRVEYANS: Belirli bir amaca yönelik olarak verilerin toplanması, toplanan verilerin bir araya getirilerek yorumlanması ve sonuçların ilgililere bildirilmesinden oluşan dinamik bir süreçtir.

HASTANE ENFEKSİYONU: Hastanın hastaneye başvurduğu anda inkübasyon döneminde olmayan, yatışından en az 48-72 saat sonra veya taburcu olduktan sonra 10 gün içinde gelişen enfeksiyonlardır.

UYGULAMA:

Hastanemizde aktif hasta ve laboratuvara dayalı sürveyans yapılmaktadır. Hastayı temel alan sürveyansta EKH servisleri ziyaret ederek hastaya ilişkin risk faktörlerini değerlendirir, hastaya uygulanan işlemleri ve bunların enfeksiyon kontrol ilkelerine uygunluğunu kontrol eder. Hastanemizde tanım ve tanı kriterleri kullanılmaktadır. Sürveyans verileri; düzenli olarak Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi tarafından sürveyans programına girilerek takip edilmekte, veriler günlük, haftalık, aylık olarak ulusal sürveyans sistemine (Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Hastane Enfeksiyonları Sürveyans Sistemi) kayıt edilmektedir. İstenildiği zaman aylık analiz raporları ve istatiki bilgiler alınabilmektedir.

Sürveyansta aşağıdaki veri kaynaklarından yararlanılmaktadır:

- Hasta dosyası
- Hemşire Değerlendirme, Hemşire Gözlem, Vital Bulgu Takip Formları
- Mikrobiyoloji sonuçları
- Radyolojik inceleme sonuçları
- Ameliyathane kayıtları
- Hastayı izleyen hekim ve hemşire

Sürveyansta ve Oluşan Enfeksiyonlarda Kullanılan Formlar:

- Yatan Hasta Enfeksiyon Risk Belirleme ve Takip Formu
- Yoğu Bakım Ünitesinde Hastane Enfeksiyon Hızları Veri Toplama Formu
- Servis-Birim Günlük Hasta Takip Formu (Yeni Yatan Hasta Sayısı-Dolu Yatak Sayısı)
- Erişkin Hasta Tanılama Formu
- Yoğun Bakım Üniteleri / İnvaziv Araç Sürveyansı Yapılan Servisler Payda Giriş Formu
- Ameliyat Payda Giriş Formu
- İndikatörler

VAKA BULMA YÖNTMLERİ: Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi yukarıdaki formları kullanarak ve veri kaynaklarından yararlanarak; yoğun bakım, dahili ve cerrahi servislere günlük vizitler yapar ve hastane enfeksiyonu tanımına uyan hastaları veya enfeksiyon risklerini saptamaya çalışır. Gerek duyduğunda hastayı izleyen hekim ve Enfeksiyon Kontrol Hekiminin görüşlerini alır.

- Ameliyat tipine özgü cerrahi alan enfeksiyonu sürveyansı için Appendektomi, Kolesistektomi, Diz Protez, Kalça Protez gibi ameliyat tipleri belirlenmiştir, yapılan ameliyatlar **Ameliyat Payda Giriş Formu'** na kaydedilir.
- Hemşire gözlemlerinin incelenerek 38 derece üzeri ateş, CDC tanı kriterleri olan ve antibiyotik alan hastaların dosyalarının taranması
- Hemşire ve hekim notlarının taranması
- Servis tarafından enfekte olduğu bildirilen hastaların dosyalarının taranması
- Hastane enfeksiyonu (HE) saptanan hastalar yatan hasta infeksiyon risk belirleme ve takip formu ile '**Erişkin Hasta Formu**'na kaydedilir. Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi tarafından Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Hastane Enfeksiyonları Sürveyans Sistemine kayıtları yapılır.
- Yoğun Bakım Servisine günlük vizitler yapılarak hastalara uygulanan invaziv girişimler ve invaziv girişim günleri kaydedilir.
- İnvaziv girişim yapılan hastaların dosyalarından hemşire gözlemleri ve tetkikleri incelenir. Hastane enfeksiyon tanımına uyan hastalar saptanır ve hastayı izleyen hekim ile Enfeksiyon Kontrol Hekiminin görüşleri alınır.
- Hastane enfeksiyonu saptanan hastalar Yoğun Bakım Enfeksiyon Hızı Veri Toplama Form'larına ve **Erişkin**

Hasta Formu'na kaydedilir. Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi tarafından Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Hastane Enfeksiyonları Sürveyans Sistemine kayıtları yapılır.

- EKH en az haftada bir kez çalışmaları değerlendirmek amacıyla Enfeksiyon Kontrol Hekimi ile bir araya gelir. Değerlendirme sonucunda saptanan sorunlar ilgili bölümlere iletilerek gerekli tedbirlerin alınması sağlanır.
- HE saptanan hastaların kültür antibiyogram sonuçları sisteme kaydedilir.
- Hastanemizde üç aylık aralıklarla HE hızları, 6 aylık aralıklarla HE etkenlerinin dağılımı ve antibiyotik direnç oranları hesaplanır.
- HE hızı:(HE sayısı/hasta yatış günü)x1000 formülüyle hesaplanır.
- Elde edilen veriler tüm birimleri bilgilendirmek üzere başhekimliğe sunulur.

Sürveyans verileri 3 ayda bir kez EKH ve Enfeksiyon Kontrol Hekimi tarafından analiz edilerek şu veriler çıkarılır:

- Genel hastane enfeksiyon oranları
- Hastane enfeksiyonları etkenlerinin genel dağılımı
- Servislere göre hastane enfeksiyon oranları
- Servislere göre hastane enfeksiyon etkenleri
- Cerrahi ekiplerin, NNIS, risk indeks kategorisine göre değerlendirilmiş CAE oranları
- Enfeksiyon etkeni olan mikroorganizmaların antibiyotik duyarlılık paternleri
- Üriner kataterle ilişkili ÜSE hızları
- Analiz edilmiş veriler, 3'er aylık dönemlerde yapılacak EKK toplantısında değerlendirilip gerekli önlemler belirlenir. İlgili bölümlere EKK tarafından duyurulur. Risk faktörleri değerlendirilerek alınabilecek önlemler kararlaştırılır. Antibiyotik duyarlılık paternlerine göre, antibiyotik kullanım politikaları gözden geçirilir. Alınan kararlar, ilgili bölümlere EKK tarafından iletilir.

İlgili Dokümanlar:

- Yatan Hasta Enfeksiyon Risk Belirleme ve Takip Formu
- Yoğu Bakım Ünitesinde Hastane Enfeksiyon Hızları Veri Toplama Formu
- Servis-Birim Günlük Hasta Takip Formu (Yeni Yatan Hasta Sayısı-Dolu Yatak Sayısı)
- Erişkin Hasta Tanılama Formu
- Yoğun Bakım Üniteleri / İnvaziv Araç Sürveyansı Yapılan Servisler Payda Giriş Formu
- Ameliyat Payda Giriş Formu
- İndikatörler